सत्यमेव जयते
महाराष्ट्र शासन

ग्राम विकास विभाग

स्वातंत्र्याचा अमृत महोत्सव अंतर्गत

महा आवास अभियान २.० (२०२१-२२)

राज्यस्तरीय शुभारंभ कार्यशाळा

राज्य व्यवस्थापन कक्ष-ग्रामीण गृहनिर्माण
महाराष्ट्र राज्य

राज्य व्यवस्थापन कक्ष-ग्रामीण गृहनिर्माण

❖ महाराष्ट्र राज्यातील ग्रामीण गृहनिर्माण घरकुल योजनांची प्रभावीपणे अंमलबजावणी व संनियंत्रण करण्यासाठी **राज्य व्यवस्थापन कक्ष - ग्रामीण गृहनिर्माण (State Management Unit - Rural Housing) ची स्थापना.**

SMURH
⬇
भूमिका
व
जबाबदारी

- प्रभावी संनियंत्रण आणि मूल्यमापन
- शासनाच्या विविध विभागांशी व संस्थांशी समन्वय
- सर्व भागधारकांची क्षमता बांधणी
- IEC — जनजागृतीसाठी माहिती, शिक्षण व संवाद
- शासनास धोरणात्मक निर्णय घेण्यात मदत

ग्रामीण गृहनिर्माण योजना

राज्य व्यवस्थापन कक्ष-ग्रामीण गृहनिर्माण

- प्रधानमंत्री आवास योजना - ग्रामीण
- शबरी आवास योजना
- पारधी आवास योजना
- आदिम आवास योजना
- अतिक्रमण नियमानुकूल
- पंडीत दिनदयाळ उपाध्याय जागा खरेदी अर्थसहाय्य योजना
- यशवंतराव चव्हाण मुक्त वसाहत योजना
- अटल बांधकाम कामगार आवास योजना
- रमाई आवास योजना

प्रधानमंत्री आवास योजना-ग्रामीण

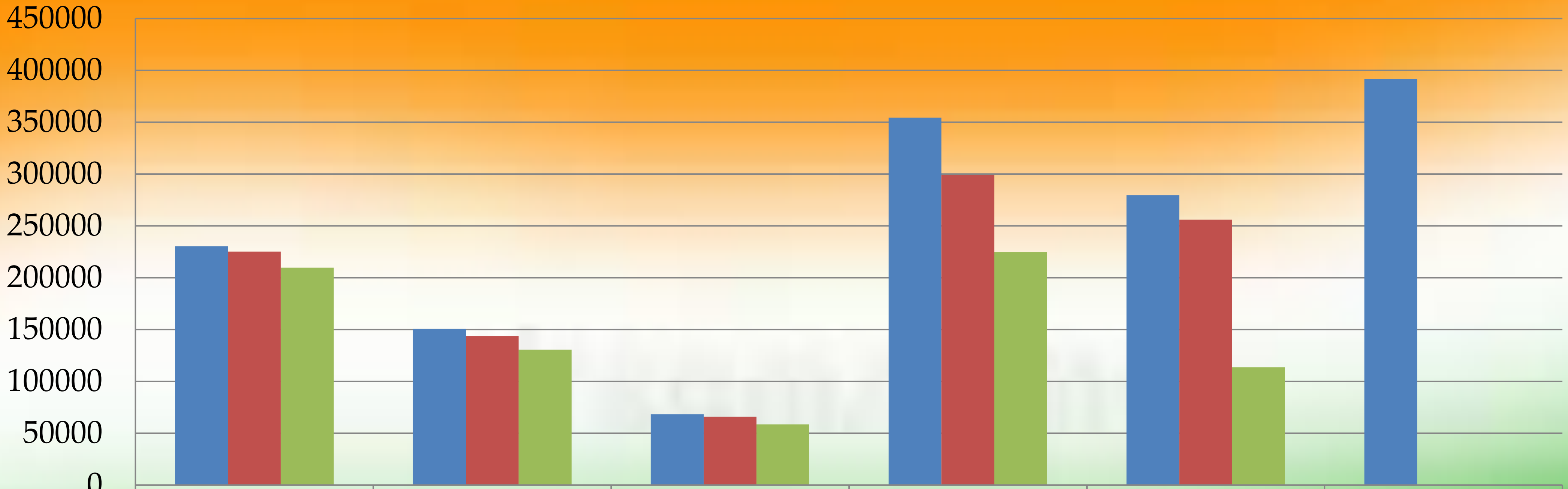

	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20	2020-21	2021-22	Total
Target	230310	150820	68460	354501	279827	391921	1475839
Sanctions	225245	143804	66153	299080	256172	11	990465(67%)
Completed	209911	130602	58663	224821	113653	0	737650(74%)
Remaining Sanction	5065	7016	2307	55421	23655	391910	485385
Remaining Completion	15334	13202	7490	74259	142519	11	252804

राज्य पुरस्कृत योजना-ग्रामीण

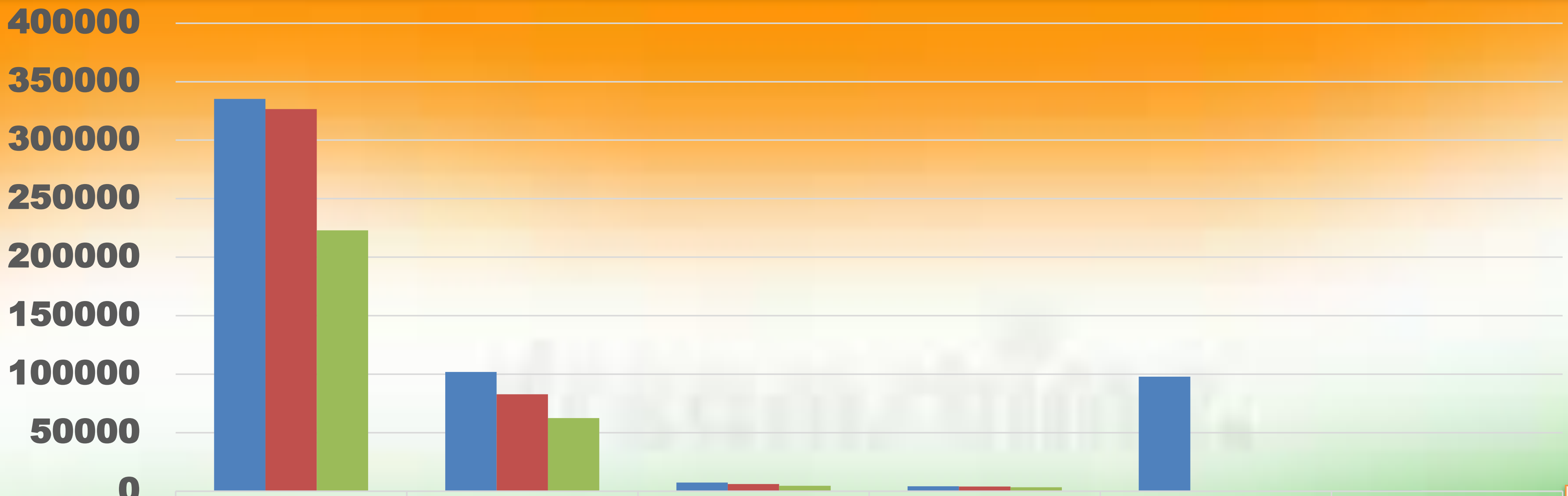

	RAMAI	SHABARI	ADIM	PARDHI	ATAL	YCMV	Total
Target	335375	101839	7325	4271	97999	546	547355
sanction	326573	82872	6115	4024	74	436	420094 (76%)
Completion	222936	62581	4566	3288	31	200	293602 (69%)
Remaining Sanction	8802	18967	1210	247	97925	110	127261
Remaining Completion	103637	20291	1549	736	43	236	126492

प्रधानमंत्री आवास योजना- ग्रामीण : विभागनिहाय सद्यस्थिती

#SNo	Division	Target	Sanctions	Remaining Sanction	Completed	%	Remaining Completion
1	NASHIK	412093	312115	99978	240981	77.2	71134
2	NAGPUR	289669	229392	60277	170588	74.4	58804
3	AMRAVATI	275689	179347	96342	129252	72.1	50095
4	AURANGABAD	217925	127979	89946	86949	67.9	41030
5	PUNE	131633	91784	39849	64124	69.9	27660
6	KONKAN	65811	49746	16065	45439	91.3	4307
	Total	1392820	990363	402457 (82928 Min)	737333	74.5	253030

राज्यपुरस्कृत आवास योजना- ग्रामीण : विभागनिहाय सद्यस्थिती

SNo	Division	Target	Sanctions	Remaining Sanction	%	Completed	%	Remaining Completion
1	AURANGABAD	147345	115593	31752	78.5	68314	46.4	47279
2	NAGPUR	104631	75116	29515	71.8	51375	49.1	23741
3	AMRAVATI	89140	67323	21817	75.5	47253	53.0	20070
4	PUNE	72105	53096	19009	73.6	42017	58.3	11079
5	NASHIK	101182	87055	14127	86.0	65863	65.1	21192
6	KONKAN	32952	21911	11041	66.5	18780	57.0	3131
	Total	547355	420094	127261	76.7	293602	53.6	126492

महा आवास अभियान २.०

२०२१-२२

कालावधी : २० नोव्हेंबर २०२१ ते ३१ मार्च २०२२

हेतु:- गतिमानता व गुणवत्ता वाढीसाठी

अभियानाचे उद्देश

- ग्रामीण गृहनिर्माण योजनांची प्रभावी अंमलबजावणी करण्याच्या कामास गतिमान करणे.
- ग्रामीण गृहनिर्माण योजनांमध्ये शासकीय यंत्रणा व पंचायतराज संस्था यांचेबरोबरच स्वयंसेवी संस्था (लायन्स क्लब, रोटरी क्लब, इ.), सहकारी संस्था (साखर कारखाने, दुधसंघ, इ.), खासगी संस्था (Corporates), तंत्र शिक्षण संस्था (IITB, COEP, VNIT, इ.), बँका, लोकप्रतिनिधी, लाभार्थी, ग्रामस्थ, इ. भागधारकांचा सक्रीय सहभाग वाढविणे.
- नाविण्यपूर्ण उपक्रम राबवून घरांचा दर्जा व गुणवत्ता वाढविणे.
- लाभार्थ्यांसाठी शासनाच्या विविध योजनांचा कृतिसंगम (Convergence) घडवून आणणे.
- ग्रामीण गृहनिर्माण क्षेत्रातील भागधारकांची क्षमताबांधणी व जन-जागृतीद्वारे लोक चळवळ उभी करणे.

महा आवास अभियान २०२१-२२

अभियानात राबवावयाचे उपक्रम

क्रमांक १ ते १०

उपक्रम १. भूमीहीन लाभार्थ्यांना जागा उपलब्ध करुन देणे.

अ) पंडीत दीनदयाळ उपाध्याय घरकुल जागा खरेदी अर्थसहाय्य योजना, शासकीय जागा विनामूल्य उपलब्ध करण्याची योजना, ग्रामीण भागातील अतिक्रमणे नियमानुकूल करण्याची योजना व इतर मार्ग – उदा. बक्षीसपत्र, भाडेपट्टा, इ. प्रभावीपणे राबविणे.

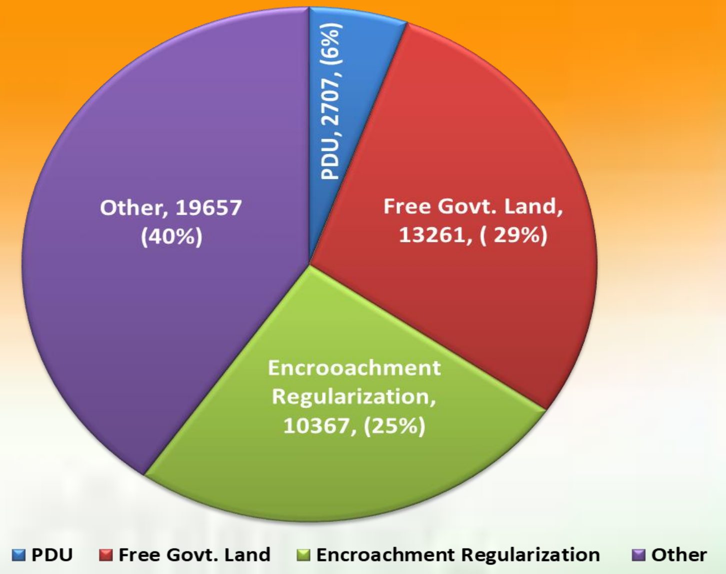

ब) कमी जागेत जास्त लाभार्थी सामावण्यासाठी राज्यात प्रत्येक जिल्हा परिषद गटामध्ये किमान एक याप्रमाणे बहुमजली इमारती व गृहसंकुले उभारणे.

भूमीहीन लाभार्थी विभागनिहाय सद्यस्थिती

Sr. No.	Division	Total Landless Beneficiaries	Landless Beneificiaries Provided Land				Total land Provided	Remaining
			PDU	Free Govt. Land	Encroachment Regularization	Other		
1	Aurangabad	4530	464	277	147	1135	2023	2507
2	Amravati	34745	637	1021	7609	5950	15217	19528
3	Nashik	29694	662	10288	1158	4865	16973	12721
4	Nagpur	22486	555	888	1197	5951	8591	13895
5	Kokan	514	23	22	0	306	351	163
6	Pune	16307	366	765	256	1450	2837	13470
Total		108276	2707	13261	10367	19657	50252	58024

भूमीहीन लाभार्थ्यांना जागा उपलब्ध करण्याकरिता टास्क फोर्स शा.नि.२४.०९.२०२१

राज्यस्तरीय टास्क फोर्स

अ.क्र.	नाव	पद
१	मा.मुख्य सचिव	अध्यक्ष
२	मा.अतिरीक्त मुख्य सचिव (महसूल व वन विभाग)	सदस्य
३	मा.अतिरीक्त मुख्य सचिव (ग्रामविकास व पंचायतराज विभाग)	सदस्य
४	मा.संबंधीत विभागाचे सचिव/प्रधान सचिव/अ.मु.स.	सदस्य
५	मा.विभागीय आयुक्त (सर्व)	सदस्य
६	मा.सह/उप सचिव (केंद्रीय योजना ग्राम विकास विभाग)	सदस्य
[illegible]	[illegible]	[illegible]

भूमीहीन लाभार्थ्यांना जागा उपलब्ध करण्याकरिता टास्क फोर्स शा.नि.२४.०९.२०२१

विभागस्तरीय टास्क फोर्स

अ.क्र.	नाव	पद
१	विभागीय आयुक्त	अध्यक्ष
२	जिल्हाधिकारी (सर्व)	सदस्य
३	मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व)	सदस्य
४	संबंधीत क्षेत्रीय कार्यालयाचे अधिकारी	सदस्य
५	प्रकल्प संचालक, जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणा (सर्व)	सदस्य

उपक्रम २. घरकुलांना उद्दिष्टांप्रमाणे १०० टक्के मंजूरी देणे

अ) घरकुल लाभार्थ्यांची Registration, Geo tagging, Account Verification, इ. प्रक्रिया किमान कालावधीत पूर्ण करुन प्रकल्प संचालक व मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांनी मंजूरी देणे.

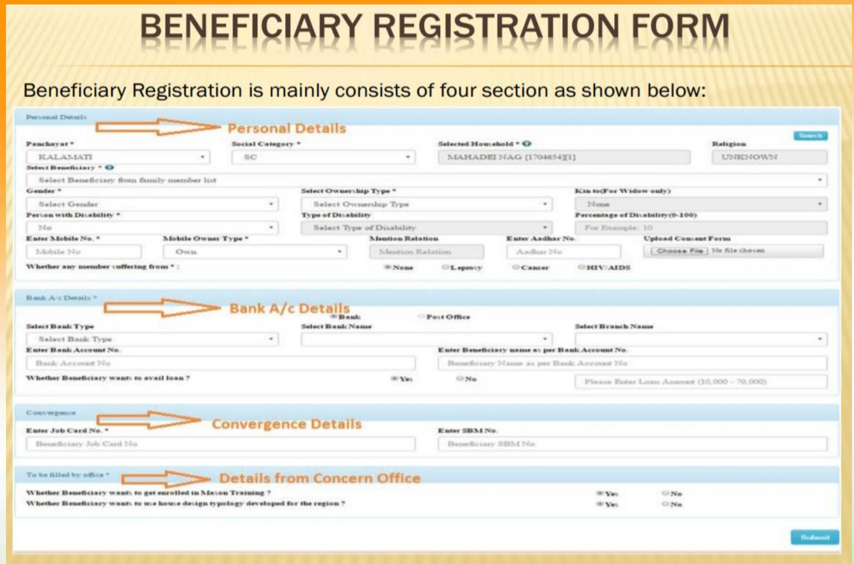

ब) लाभार्थ्यांना घरकुल मंजूरीचे पत्र त्वरीत वितरीत करणे, घरकुलाचे काम तात्काळ सुरु करणे, घरकुल बांधकामाबाबत तांत्रिक मार्गदर्शन करणे व भूमिपूजन कार्यक्रम करुन घरकुलाचे बांधकाम सुरु करणे.

उपक्रम ३. मंजूर घरकुलांना पहिल्या हप्त्याचे १०० टक्के वितरण करणे

अ) घरकुलास मंजूरी दिलेल्या लाभार्थ्यांना ७ दिवसाच्या आत पहिल्या हप्त्याचे वितरण गट विकास अधिकारी व सहाय्यक लेखा अधिकारी यांनी करणे, स्थानिक स्तरावर पहिला हप्ता वितरण कार्यक्रमाचे आयोजन करणे.

ब) पहिला हप्ता वितरण झाल्याबरोबर तात्काळ मनरेगा मस्टर जनरेट करणेबाबतची कार्यवाही करणे.

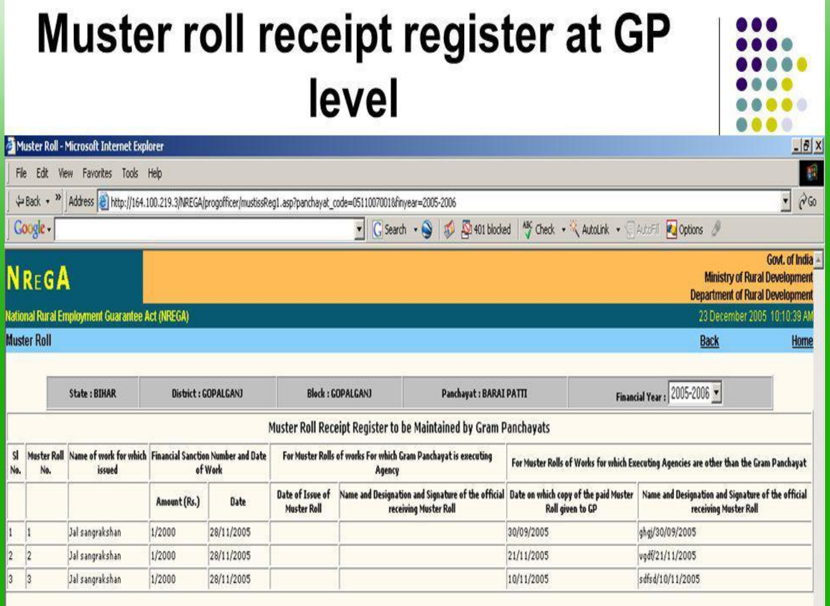

Muster Roll Receipt Register to be Maintained by Gram Panchayats

Sl No.	Muster Roll No.	Name of work for which issued	Financial Sanction Number and Date of Work		For Muster Rolls of works For which Gram Panchayat is executing Agency		For Muster Rolls of Works for which Executing Agencies are other than the Gram Panchayat	
			Amount (Rs.)	Date	Date of Issue of Muster Roll	Name and Designation and Signature of the official receiving Muster Roll	Date on which copy of the paid Muster Roll given to GP	Name and Designation and Signature of the official receiving Muster Roll
1	1	Jal sangrakshan	1/2000	28/11/2005			30/09/2005	ghgj/30/09/2005
2	2	Jal sangrakshan	1/2000	28/11/2005			21/11/2005	vgdf/21/11/2005
3	3	Jal sangrakshan	1/2000	28/11/2005			10/11/2005	sdfsd/10/11/2005

उपक्रम ४. सर्व मंजूर घरकुले भौतिक व आर्थिक दृष्ट्या पूर्ण करणे

अ) राज्यात प्रत्येक जिल्हा परिषद गटामध्ये किमान एक घरकुल मार्ट सुरु करणे, सरपंच, ग्रामसेवक, ग्रामीण गृहनिर्माण अभियंता यांनी घरकुलांना वेळोवळी भेटी देणे, आवास ॲपद्वारे घरकुल बांधकामाचे टप्पानिहाय फोटो अपलोड करणे, मंजूर केलेली सर्व घरकुले १०० ते १२० दिवसात पूर्ण करणे.

ब) सर्व घरकुले आर्थिकदृष्ट्या पूर्ण करण्यासाठी लाभार्थ्यांना घरकुल बांधकामाच्या भौतिक प्रगतीनुसार टप्पानिहाय सर्व हप्ते किमान कालावधीत वितरीत करणे. तसेच गरजे प्रमाणे इच्छूक लाभार्थ्यांना वित्तीय संस्थांकडून गृहकर्ज मिळवूण देणे.

ग्रामीण गृहनिर्माण अभियंता (RHE) यांना आयआयटी मुंबई यांचेमार्फत तांत्रिक प्रशिक्षण

राज्यातील ३४ जिल्ह्यांमधील प्रतिजिल्हा ३ याप्रमाणे एकूण १०२ ग्रामीण गृहनिर्माण अभियंता (RHE) यांना IIT Bombay यांचेमार्फत ऑनलाइन पद्धतीने प्रशिक्षण एकूण ३ टप्प्यात दि.०३ मे २०२१ ते दि.०९ जुलै २०२१ दरम्यान प्रशिक्षण देण्यात आले

प्रशिक्षण पूर्ण केलेल्या मास्टर ट्रेनर्स यांनी राज्यातील एकूण १२२० ग्रामीण गृहनिर्माण अभियंता यांना प्रशिक्षण दिले.

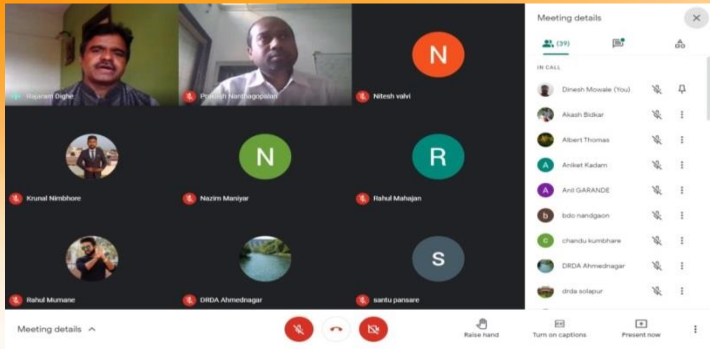

ग्रामीण गृहनिर्माण अभियंता मानधनाबाबतचा शासन निर्णय

- राज्यामध्ये ग्रामीण गृहनिर्माण योजनांची प्रभावी अंमलबजावणी करण्यासाठी १३०० ग्रामीण गृहनिर्माण अभियंता यांच्या सेवा
- ग्रामीण गृहनिर्माण अभियंता यांचे मानधनामध्ये सुधारणा करणे व कार्यपध्दतीत बदल करण्यासाठी दि.१२ नोव्हेंबर २०२१ च्या शासन निर्णयाद्वारे अभियंत्यांच्या मानधनात खालीलप्रमाणे सुधारणा करण्यात आली आहे

अ.क्र.	घरकुल बांधकाम कालावधी	सर्वसाधारण क्षेत्रासाठी		दुर्गम व डोंगराळ क्षेत्रासाठी	
		सध्याचे मानधन रु.	सुधारीत मानधन (एक रकमी रु.)	सध्याचे मानधन रु.	सुधारीत मानधन (एक रकमी रु.)
१	०४ महिने (१२० दिवस) पर्यंत	७५०	९५०	१०००	१२००
२	०८ महिने (२४०) दिवस) पर्यंत	७५०	८५०	१०००	११००
३	१२ महिने (३६५ दिवस) पर्यंत	७५०	८००	१०००	१०५०
४	१२ महिन्या पेक्षा जास्त	७५०	७५०	१०००	१०००

उपक्रम ५. प्रलंबित घरकुले (Delayed Houses) पूर्ण करणे.

अ) प्रथम हप्ता वितरीत करून १२ महिन्यानंतर देखील अपुर्ण घरकुले म्हणजे प्रलंबित घरकुलांच्या यादीनुसार घरकुले प्रलंबित राहण्यामागची कारणे शोधून त्या कारणांचे विश्लेषण करुन त्यावर उपाययोजना करणे व प्राधान्याने सदर घरकुले पूर्ण करणे, याकामी गरजेप्रमाणे तालुका कायदेविषयक सहाय्य व सल्ला समितीच्या सहाय्याने ‘लोक अदालत’ द्वारे लाभार्थ्यांना घरकुल पूर्ण करण्यासाठी प्रवृत्त करणे.

ब) पूर्ण होऊ न शकणारी प्रलंबित घरकुले प्रधानमंत्री आवास योजना ग्रामीणच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार Refund करुन Remand करणे, तसेच यापुढे प्रलंबित घरकुलांच्या यादीमध्ये नविन घरकुलांचा समावेश होणार नाही याची दक्षता घेणे.

उपक्रम ६. ग्रामीण गवंडी प्रशिक्षण पूर्ण करणे.

अ) प्रधानमंत्री आवास योजना-ग्रामीण अंतर्गत ग्रामीण गवंडी प्रशिक्षणाच्या उद्दिष्टानुसार गवंडी प्रशिक्षण पूर्ण करुन त्यांचे मुल्यांकन(Assessment) त्वरीत पूर्ण करुन घेणे व सदर माहिती आवास सॉफ्टवर अद्ययावत होईल याची खात्री करणे.

ब) प्रशिक्षित ग्रामीण गवंडी व ग्रामपंचायत क्षेत्रातील इतर उपलब्ध गवंडी यांची ग्रामपंचायतनिहाय यादी तयार करुन त्यांचे पॅनेल बनविणे व या पॅनेलमधील गवंड्यांचा ग्रामीण गृहनिर्माण योजनांमधील घरकुलांच्या बांधकामात सहभाग घेणे.

उपक्रम ७. डेमो हाऊस (Demo House) निर्मिती व उपयोग.

अ) तालुकास्तरीय अपूर्ण डेमो हाऊसेस पूर्ण करणे, जिल्ह्याच्या Geo-Climatic, Socio- Cultural Conditions व Locally Available Construction Materials चा विचार करुन जिल्हास्तरीय डेमो हाऊसेसची निर्मिती करणे.

ब) डेमो हाऊसला लाभार्थ्यांची भेट आयोजित करणे, डेमो हाऊसमध्ये माहिती कक्ष किंवा लाभार्थी / महिला स्वयं सहायता गट यांच्या उत्पादनांच्या विक्रीसाठी समुदाय आधारीत संस्थांच्या सहकार्यातून कॉप-शॉप (Co-op Shop) सुरु करणे.

उपक्रम ८. सर्व ग्रामीण गृहनिर्माण योजनांच्या लाभार्थ्यांचे आधार सिडींग व जॉब कार्ड मॅपिंग पूर्ण करणे.

अ) प्रधानमंत्री आवास योजना ग्रामीण मधील सर्व लाभार्थ्यांचे आधार कार्ड व जॉब कार्ड काढून त्यांचे आधार सिडींग व जॉब कार्ड मॅपिंग पूर्ण करणे.

ब) राज्यपुरस्कृत ग्रामीण आवास योजना जसे रमाई, शबरी, पारधी, आदिम, अटल बांधकाम कामगार आवास, यशवंतराव चव्हाण मुक्त वसाहत इ. मधील सर्व लाभार्थ्यांचे आधार कार्ड व जॉब कार्ड काढून त्यांचे आधार सिडींग व जॉब कार्ड मॅपिंग पूर्ण करणे.

बाब	साध्य	%
आवास प्लस मधील आधार सिडींग	५४,३२,१५९	९४.३
आवास प्लस मधील जॉबकार्ड मॅपिंग	४३,१७,७४७	९३.६

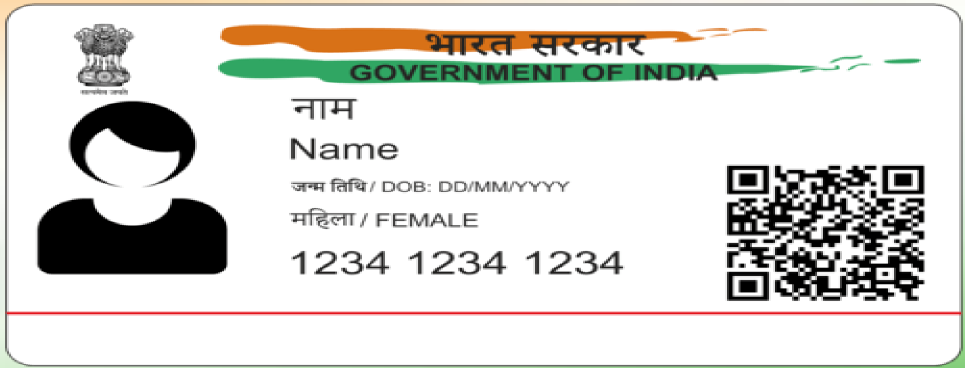

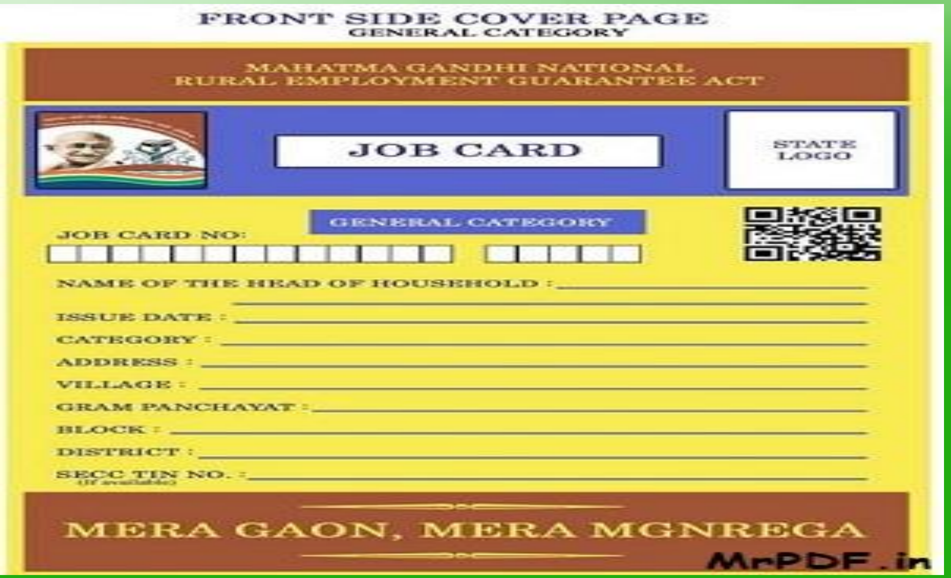

MrPDF.in

उपक्रम ९ शासकीय योजनांशी कृतीसंगम (Convergence) करणे .

अ.

महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी योजना (MGNREGA)

स्वच्छ भारत
एक कदम स्वच्छता की ओर

शौचालय बांधकामासाठी १२,०००/-

जल जीवन मिशन मधून नळाने पिण्याच्या पाण्याचा पुरवठा करणे.

प्रधानमंत्री उज्ज्वला योजने मधून गॅस जोडणी देणे.

ब

मूलभूत सुविधांद्वारे आदर्श घरांची निर्मिती

सौभाग्य योजने मधून विद्युत जोडणी देणे.

राष्ट्रीय ग्रामीण जीवनोन्नती अभियाना (NRLM) मधून उपजिविकेचे साधन देणे.

MEDA महाऊर्जा

दलित वस्ती सुधार योजना

ठक्कर बाप्पा आदिवासी वस्ती सुधार योजना

सेस फंड
(जिल्हा परिषद, पंचायत समिती, ग्राम पंचायत)

सीएसआर निधी

उपक्रम १०. नावीन्यपूर्ण उपक्रम (Innovations / Best Practices) राबविणे .

बहुमजली गृहसंकुले

लँड बँक

सॅण्ड बँक

नवनवीन बांधकाम तंत्रज्ञान

आदर्श घरकुल

फरशी/लादी, रंगरंगोटी, किचन गार्डन/परसबाग, रेन वॉटर हार्वेस्टींग, सौरउर्जा साधने व नेट बिलींग, इ.चा वापर

अभियान क्षमताबांधणी कार्यक्रम

राज्यस्तरीय शुभारंभ कार्यशाळा
दि.२०/११/२०२१

विभागस्तरीय कार्यशाळा
दि.२१/११/२०२१ ते २७/११/२०२१

जिल्हास्तरीय कार्यशाळा
दि.२८/११/२०२१ ते ०४/१२/२०२१

तालुकास्तरीय कार्यशाळा
दि.०५/१२/२०२१ ते ११/१२/२०२१

ग्रामस्तरीय कार्यशाळा
दि.१२/१२/२०२१ ते १८/१२/२०२१

ग्राम कृती गटाचे गठन

लाभार्थी मेळावे

बँक मेळावे

अभियान माहिती शिक्षण व संवाद (IEC) कार्यक्रम

MASS MEDIA

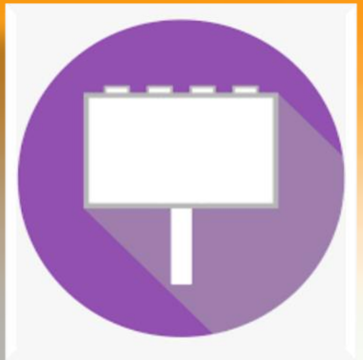

OUTDOOR MEDIA

SOCIAL MEDIA

GROUP MEDIA

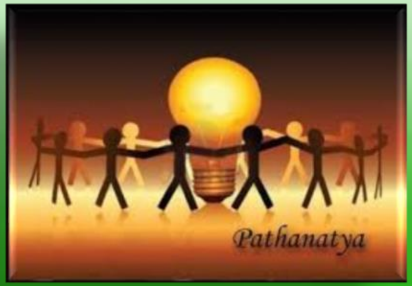

पारंपारिक MEDIA

आंतरव्यक्ती संवाद (IPC)

अभियान अंमलबजावणी, सनियंत्रण व मूल्यमापन समिती

राज्यस्तरीय समिती

ग्रामपंचायत-स्तरीय समिती

विभागस्तरीय समिती

तालुकास्तरीय समिती

जिल्हास्तरीय समिती

अभियान कालावधीतील उत्कृष्ट कार्यासाठी पुरस्कार

राज्यस्तरीय पुरस्कार

- सर्वोत्कृष्ट विभाग
- सर्वोत्कृष्ट जिल्हे
- सर्वोत्कृष्ट तालुके
- सर्वोत्कृष्ट ग्रामपंचायत
- सर्वोत्कृष्ट बहुमजली इमारत व सर्वोत्कृष्ट गृहसंकुल व बहुमजली गृहसंकुल (हाउसिंग अपार्टमेंट)

विभागस्तरीय पुरस्कार

- सर्वोत्कृष्ट जिल्हे
- सर्वोत्कृष्ट तालुके
- सर्वोत्कृष्ट ग्रामपंचायत
- शासकीय जागा व वाळू उपलब्धता सर्वोत्कृष्ट कामगिरी करणारे तालुके

जिल्हास्तरीय पुरस्कार

- सर्वोत्कृष्ट तालुका
- सर्वोत्कृष्ट क्लस्टर
- सर्वोत्कृष्ट ग्रामपंचायत

तालुकास्तरीय पुरस्कार

- सर्वोत्कृष्ट क्लस्टर
- सर्वोत्कृष्ट ग्रामपंचायत
- सर्वोत्कृष्ट घरकुल

ग्रामपंचायतस्तरीय पुरस्कार

- सर्वोत्कृष्ट घरकुल

अभियान कालावधीत राबविलेल्या उपक्रमांचे मूल्यमापन

- ६ जून २०२१ ते ३१ मार्च २०२२ हा अभियान कालावधी संपल्यावर अभियानात राबविण्यात आलेल्या उपक्रमांचे मूल्यमापन करण्यात येईल.
- या मूल्यमापनाच्या आधारे राज्य, विभाग, जिल्हा, तालुका, ग्रामस्तरावर उत्कृष्ट कामासाठीच्या पुरस्कारांची नामांकने काढण्यात येतील.

पुरस्कार नामांकने	उत्कृष्ट कामासाठीच्या पुरस्कारांची नामांकने निवडण्यासाठी समित्या
राज्यस्तरीय पुरस्कांराची निवड	राज्यस्तरीय समिती
विभागस्तरीय पुरस्कारांची निवड	विभागस्तरीय समिती
जिल्हास्तरीय पुरस्कारांची निवड	जिल्हास्तरीय समिती
तालुकास्तरीय पुरस्कारांची निवड	तालुकास्तरीय समिती
ग्रामपंचायतस्तरीय पुरस्कारांची निवड	तालुकास्तरीय समिती

'परिशिष्ट अ' - राज्य, विभाग, जिल्हा, तालुकास्तरीय पुरस्कार निवडीचे निकष

अ.क्र.	राबविलेले उपक्रम	पारितोषिकासाठी निवडीचे निकष	कमाल गुण	गुणांकन पध्दती (टक्केवारीच्या प्रमाणात गुण देण्यात येतील)
१	भूमीहीन लाभार्थ्यांना जागा उपलब्ध करुन देणे.	केंद्र व राज्य पुरस्कृत घरकुल योजनांतर्गत सन २०१६-१७ ते २०२१-२२ या कालावधीमधील पात्र व भूमीहीन लाभार्थ्यांना ०६ जून २०21 ते अभियान समाप्तीपर्यतच्या कालावधीमध्ये शासनाच्या विविध योजना वा इतर मार्गाने जागा उपलब्ध करुन देणे. अ) पंडीत दीनदयाळ उपाध्याय घरकुल जागा खरेदी अर्थसहाय्य योजना,	०५	एकूण पात्र व भूमीहीन लाभार्थ्यांपैकी किती लाभार्थ्यांना ०६ जून २०२१ ते अभियान समाप्तीपर्यतच्या कालावधीमध्ये जागा उपलब्ध करुन दिली, त्या प्रमाणात गुण देण्यात येतील. (उदा. ७५% भूमीहीन लाभार्थ्यांना जागा उपलब्ध करुन दिल्यास ३.७५ गुण)
		ब) कमी जागेत जास्त लाभार्थी सामावण्यासाठी राज्यात प्रत्येक जिल्हा परिषद गटामध्ये किमान एक याप्रमाणे बहुमजली इमारती व गृहसंकुले उभारणे.	०५	उद्दिष्टापैकी ०६ जून २०२१ ते अभियान समाप्तीपर्यतच्या कालावधीमध्ये पूर्ण झालेल्या बहुमजली इमारतीसाठी २ व गृहसंकुले उभारणे साठी ३ या प्रमाणात गुण देण्यात येतील. (उदा. बहुमजली इमारतीचे ५०% उद्दिष्ट पूर्ण झाल्यास १ गुण व गृहसंकुलाचे ५०% उद्दिष्ट पूर्ण झाल्यास १.५ गुण)
२	घरकुलांच्या उद्दिष्टांप्रमाणे १०० टक्के मंजूरी देणे.	केंद्र व राज्य पुरस्कृत योजनांतर्गत सन २०१६-१७ ते २०२१-२२ या कालावधीमध्ये जिल्ह्यांना वितरीत करण्यात आलेल्या घरकुल उद्दिष्टांना ०६ जून २०२१ ते अभियान समाप्तीपर्यतच्या कालावधीमध्ये १०० टक्के मंजूरी देणे. अ. घरकुल लाभार्थ्यांची नोंदणी इ. प्रक्रिया किमान कालावधीत पूर्ण करुन मंजूरी देणे.	०५	उद्दिष्टापैकी ०६ जून २०२१ ते अभियान समाप्तीपर्यतच्या कालावधीमध्ये मंजूरी दिलेल्या घरकुलांच्या प्रमाणात गुण देण्यात येतील. (उदा. ८०% घरकुलांना मंजूरी दिल्यास ४ गुण)
		ब. लाभार्थ्यांना घरकुल मंजूरीचे पत्र त्वरीत वितरीत करुन घरकुलाचे बांधकाम सुरु करणे.	०५	उद्दिष्टापैकी ०६ जून २०२१ ते अभियान समाप्तीपर्यतच्या कालावधीमध्ये मंजूरी दिलेल्या घरकुलांपैकी किती घरकुलांनी प्रत्यक्ष बांधकामास सुरुवात केली या प्रमाणात गुण देण्यात येतील. (उदा. मंजूर घरकुलांपैकी ८०% घरकुलांनी प्रत्यक्ष बांधकामास सुरुवात केल्यास ४ गुण)

‘परिशिष्ट अ’ - राज्य, विभाग, जिल्हा, तालुकास्तरीय पुरस्कार निवडीचे निकष

अ.क्र.	राबविलेले उपक्रम	पारितोषिकासाठी निवडीचे निकष	कमाल गुण	गुणांकन पध्दती (टक्केवारीच्या प्रमाणात गुण देण्यात येतील)
३	मंजूर घरकुलांना पहिल्या हप्त्याचे १०० टक्के वितरण करणे.	केंद्र व राज्य पुरस्कृत योजनांतर्गत सन २०१६-१७ ते २०२१-२२ या कालावधीमध्ये मंजूरी दिलेल्या सर्व घरकुलांना ०६ जून २०२१ ते अभियान समाप्तीपर्यतच्या कालावधीमध्ये पहिला हप्ता विनाविलंब वितरीत करणे. अ. घरकुलास मंजूरी दिलेल्या लाभार्थ्यांना ७ दिवसाच्या आत पहिल्या हप्त्याचे वितरण करणे व स्थानिक स्तरावर पहिला हप्ता वितरण कार्यक्रमाचे आयोजन करणे.	०५	मंजूर घरकुलांपैकी ०६ जून २०२१ ते अभियान समाप्तीपर्यतच्या कालावधीमध्ये पहिला हप्ता दिलेल्या घरकुलांच्या प्रमाणात गुण देण्यात येतील. (उदा. ६०% घरकुलांना पहिला हप्ता वितरीत केल्यास ३ गुण)
		ब) पहिला हप्ता वितरण झाल्याबरोबर तात्काळ मनरेगा मस्टर जनरेट करणेबाबतची कार्यवाही करणे.	०५	०६ जून २०२१ ते अभियान समाप्तीपर्यतच्या कालावधीमध्ये पहिला हप्ता वितरण केलेल्या घरकुलांपैकी किती घरकुलाचे मनरेगा मस्टर जनरेट झाले त्या प्रमाणात गुण देण्यात येतील. (उदा. ६०% घरकुलांचे मस्टर जनरेट झाल्यास ३ गुण)
४	मंजूर घरकुले भौतिक व आर्थिक दृष्ट्या पूर्ण करणे.	केंद्र व राज्य पुरस्कृत योजनांतर्गत सन २०१६-१७ ते २०२१-२२ मधील सर्व मंजूर घरकुलांचे काम ०६ जून २०२१ ते अभियान समाप्तीपर्यतच्या कालावधीमध्ये भौतिक व आर्थिक दृष्ट्या पूर्ण करणे. अ. जिल्हा परिषद गटामध्ये किमान एक घरकुल मार्ट सुरु करुन व मंजूर केलेली सर्व घरकुले १०० ते १२० दिवसात पूर्ण करणे.	१०	मंजूरी देण्यात आलेल्या घरकुलांपैकी ०६ जून २०२१ ते अभियान समाप्तीपर्यतच्या कालावधीमध्ये भौतिकदृष्ट्या पूर्ण झालेल्या घरकुलांच्या प्रमाणात गुण देण्यात येतील. (उदा. मंजूरी देण्यात आलेल्या घरकुलांपैकी ८०% घरकुले पूर्ण झाल्यास ८ गुण)
		ब) सर्व घरकुले आर्थिकदृष्ट्या पूर्ण करण्यासाठी लाभार्थ्यांना घरकुल बांधकामाच्या भौतिक प्रगतीनुसार टप्पानिहाय सर्व हप्ते किमान कालावधीत वितरीत करणे. तसेच गरजेप्रमाणे इच्छूक लाभार्थ्यांना वित्तीय संस्थांकडून गृहकर्जे मिळवूण देणे.	१०	०६ जून २०२१ ते अभियान समाप्तीपर्यतच्या कालावधीत भौतिक प्रगतीनुसार पूर्ण घरकुलांचे सर्व हप्ते वितरीत केल्यास आर्थिकदृष्ट्या पूर्ण घरकुलांच्या प्रमाणात गुण देण्यात येतील. (उदा.५०% भौतिकदृष्ट्या पूर्ण घरकुलांचे हप्ते वितरीत केल्यास ५ गुण)

‘परिशिष्ट अ’ - राज्य, विभाग, जिल्हा, तालुकास्तरीय पुरस्कार निवडीचे निकष

अ.क्र.	राबविलेले उपक्रम	पारितोषिकासाठी निवडीचे निकष	कमाल गुण	गुणांकन पध्दती (टक्केवारीच्या प्रमाणात गुण देण्यात येतील)
५	ग्रामीण गवंडी प्रशिक्षण पूर्ण करणे.	अ. गवंडी प्रशिक्षण पूर्ण करुन त्यांचे मुल्यांकन(Assessment) त्वरीत पूर्ण करुन घेणे व सदर माहिती आवास सॉफ्टवर अद्ययावत होईल याची खात्री करणे.	०५	०६ जून २०२१ ते अभियान समाप्तीपर्यतच्या कालावधीत ग्रामीण गवंडी प्रशिक्षणासाठी दिलेल्या उद्दिष्टानुसार घरकुलांना मंजूरी देणे, प्रशिक्षणास सुरुवात, प्रशिक्षण पूर्ण, मुल्यांकन शुल्क प्रदान, मुल्यांकनासहीत पूर्ण या पाच टप्प्यावर प्रत्येकी १ गुण या प्रमाणे एकूण ५ गुण देण्यात येतील.
		ब) प्रशिक्षित ग्रामीण गवंडी व ग्रामपंचायत क्षेत्रातील इतर उपलब्ध गवंडी यांची ग्रामपंचायतनिहाय यादी तयार करुन त्यांचे पॅनेल बनविणे व या पॅनेलमधील गवंड्यांचा ग्रामीण गृहनिर्माण योजनांमधील घरकुलांच्या बांधकामात सहभाग घेणे.	०५	प्रशिक्षित ग्रामीण गवंडी व ग्रामपंचायत क्षेत्रातील इतर उपलब्ध गवंडी यांची ०६ जून २०२१ ते अभियान समाप्तीपर्यतच्या कालावधीत ग्रामपंचायतनिहाय यादी तयार करुन त्यांचे पॅनेल बनविल्यास ३ गुण व या पॅनेलमधील गवंड्यांचा ग्रामीण गृहनिर्माण योजनांमधील घरकुलांच्या बांधकामात सहभागी करुन घेतल्यास २ गुण.
६	डेमो हाऊसेस निर्मिती व उपयोग.	घरकुलांची गुणवत्ता सुधारण्यासाठी व लाभार्थ्यांना मार्गदर्शक ठरण्यासाठी प्रधानमंत्री आवास योजना-ग्रामीण अंतर्गत डेमो हाऊस निर्मिती करणे व त्यांचा उपयोग करणे अ. तालुकास्तरीय अपूर्ण डेमो हाऊसेस पूर्ण करणे, व जिल्हास्तरीय डेमो हाऊसेसची निर्मिती करणे.	०५	०६ जून २०२१ ते अभियान समाप्तीपर्यतच्या कालावधीत डेमो हाऊसेसच्या उद्दिष्टानुसार बांधकामास सुरुवात, जोत्यापर्यंत पूर्ण, लिंटल लेव्हल पर्यंत पूर्ण, छतापर्यंत पूर्ण, बांधकाम पूर्ण या पाच टप्प्यावर प्रत्येकी १ गुण या प्रमाणे एकूण ५ गुण देण्यात येतील.
		ब) तालुकास्तरीय व जिल्हास्तरीय डेमो हाऊसला घरकुल लाभार्थ्यांच्या प्रत्यक्ष भेटींचे आयोजन करणे, संस्थांच्या सहकार्यातून कॉप-शॉप (Co-op Shop) सुरु करणे.	०५	डेमो हाऊसेसच्या उद्दिष्टानुसार तालुकास्तरीय व जिल्हास्तरीय डेमो हाऊसमध्ये माहिती कक्ष किंवा लाभार्थी / महिला स्वयं सहायता गट यांच्या उत्पादनांच्या विक्रीसाठी कॉप-शॉप, इ. सुरु केल्याच्या प्रमाणात गुण देण्यात येतील.

‘परिशिष्ट अ’ - राज्य, विभाग, जिल्हा, तालुकास्तरीय पुरस्कार निवडीचे निकष

अ.क्र.	राबविलेले उपक्रम	पारितोषिकासाठी निवडीचे निकष	कमाल गुण	गुणांकन पध्दती (टक्केवारीच्या प्रमाणात गुण देण्यात येतील)
७	सर्व ग्रामीण गृहनिर्माण योजनांच्या लाभार्थ्यांचे आधार सिडींग व जॉब कार्ड मॅपिंग पूर्ण करणे.	अ. प्रधानमंत्री आवास योजना ग्रामीण मधील सर्व लाभार्थ्यांचे आधार कार्ड व जॉब कार्ड काढून त्यांचे आधार सिडींग व जॉब कार्ड मॅपिंग पूर्ण करणे.	०५	०६ जून २०२१ ते अभियान समाप्तीपर्यतच्या कालावधीत प्रधानमंत्री आवास योजना ग्रामीण मधील सर्व लाभार्थ्यांचे आधार कार्ड काढल्यास २ गुण व त्यांचे आधार सिडींग व जॉब कार्ड मॅपिंग पूर्ण केल्यास ३ गुण याप्रमाणे ५ पैकी गुण देण्यात येतील. (उदा. ७५% काम पूर्ण झाल्यास ३.७५ गुण).
		ब राज्यपुरस्कृत रमाई आवास योजना, शबरी आवास योजना, पारधी आवास योजना, आदिम आवास योजना, अटल बांधकाम कामगार आवास योजना, यशवंतराव चव्हाण मुक्त वसाहत योजना मधील सर्व लाभार्थ्यांचे आधार कार्ड व जॉब कार्ड काढून त्यांचे आधार सिडींग व जॉब कार्ड मॅपिंग पूर्ण करणे.	०५	०६ जून २०२१ ते अभियान समाप्तीपर्यतच्या कालावधीत राज्यपुरस्कृत आवास योजना ग्रामीण मधील सर्व लाभार्थ्यांचे आधार कार्ड काढल्यास २ गुण व त्यांचे आधार सिडींग व जॉब कार्ड मॅपिंग पूर्ण केल्यास ३ गुण याप्रमाणे ५ पैकी गुण देण्यात येतील. (उदा. ७५% काम पूर्ण झाल्यास ३.७५ गुण).
८	शासकीय योजनांशी करणे.	अ शासकीय योजनांशी कृतीसंगम ब) दलित वस्ती सुधार योजना, ठक्कर बाप्पा आदिवासी वस्ती सुधार योजना, जिल्हा परिषद सेस, पंचायत समिती सेस, ग्राम पंचायत सेस, सीएसआर निधी इ. च्या माध्यमातून लाभार्थ्यांना मूलभूत नागरी सुविधा जसे जोडरस्ते, अंतर्गत रस्ते, ड्रेनेज सिस्टीम, पथदिवे, इ. उपलब्ध करुन देणे.	१०	नमूद शासकीय योजनांशी कृतीसंगम (Convergence) मधील १० बाबींसाठी प्रत्येकी १ गुण (मुद्दा क्रमांक (अ)(i) साठी १ गुण) या प्रमाणे १० गुणांपैकी गुण देण्यात येतील. (उदा. जल जीवन मिशन मधून नळाने पिण्याच्या पाण्याचा पुरवठा करणे उद्दिष्टापैकी ८०% उद्दिष्ट पूर्ण झाल्यास ०.८ गुण या प्रमाणे प्रत्येक बाबीसाठी १ पैकी गुण देऊन एकूण १० पैकी गुण देण्यात येतील.)

'परिशिष्ट अ' - राज्य, विभाग, जिल्हा, तालुकास्तरीय पुरस्कार निवडीचे निकष

अ.क्र.	राबविलेले उपक्रम	पारितोषिकासाठी निवडीचे निकष	कमाल गुण	गुणांकन पध्दती (टक्केवारीच्या प्रमाणात गुण देण्यात येतील)
९	नावीन्यपूर्ण उपक्रम राबविणे	अ. राज्यात प्रत्येक जिल्हा परिषद गटामध्ये किमान एक या प्रमाणे बहुमजली गृहसंकुले (हाऊसिंग अपार्टमेंट) उभारणे आणि त्यांच्या सहकारी संस्था स्थापन करणे. भ. सर्व ग्रामीण गृहनिर्माण योजनांमधील भूमिहीन लाभार्थ्यांना 'लॅण्ड बँक' तयार करणे. क. प्रत्येक जिल्हा परिषद गटात किमान एक याप्रमाणे 'सॅण्ड बँक' ची निर्मिती करणे. किमान १०% घरकुल बांधकामासाठी स्थानिक बांधकाम साहित्य, नवनवीन बांधकाम तंत्रज्ञान, किफायतशीर बांधकाम तंत्रज्ञान, नैसर्गिक आपत्ती रोधक तंत्रज्ञान, इ. चा वापर करणे. इ) किमान १०% घरकुल बांधकामामध्ये फरशी/लादी, रंगरंगोटी, किचन गार्डन/परसबाग, रेन वॉटर हार्वेस्टींग, सौरउर्जा साधने व नेट बिलींग, इ.चा वापर करणे.	१०	नमूद नाविन्यपूर्ण उपक्रम अंमलबजावणी मधील ५ बाबींसाठी प्रत्येकी २ गुण या प्रमाणे १० गुणांपैकी गुण देण्यात येतील. (उदा. बहुमजली गृहसंकुल (हाऊसिंग अपार्टमेंट) उभारणे उद्दिष्टापैकी ८०% उद्दिष्ट पूर्ण झाल्यास १.६ गुण या प्रमाणे प्रत्येक बाबीसाठी २ पैकी गुण देऊन एकूण १० पैकी गुण देण्यात येतील.)
१०	प्रलंबित घरकुले (Delayed House) पूर्ण करणे.	प्रधानमंत्री आवास योजना-ग्रामीण अंतर्गत घरकुलांना पहिला हप्ता प्रदान केल्यापासून १२ महिन्यापेक्षा जास्त कालावधी झालेल्या, मात्र अद्यापपर्यंत अपूर्ण असलेली प्रलंबित घरकुले (Delayed Houses) प्राधान्याने पूर्ण करणे. अ. प्रलंबित घरकुलांच्या यादीनुसार घरकुले प्रलंबित राहण्यामागची कारणे शोधून ब) पूर्ण होऊ न शकणारी प्रलंबित घरकुले प्रधानमंत्री आवास योजना ग्रामीणच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार Refund करुन Remand करणे, तसेच यापुढे प्रलंबित घरकुलांच्या यादीमध्ये नविन घरकुलांचा समावेश होणार नाही याची दक्षता घेणे.	-१०	अभियान संपताना Performance Index मध्ये असलेले निगेटिव्ह यास १० ने गुणून येणारे गुण एकूण गुणातून वजा करण्यात येतील.
		एकूण गुण	१००	

‘परिशिष्ट ब’ - सर्वोत्कृष्ट घरकुल, सर्वोत्कृष्ट बहुमजली इमारत, सर्वोत्कृष्ट गृहसंकुल व बहुमजली गृहसंकुल निवडीचे निकष

अ.क्र.	पारितोषिकासाठी निवडीचे निकष	कमाल गुण	गुणांकन पध्दती
१	नियोजन आराखडा, प्लास्टर, फरशी/लादी, किचन ओटा व रंगरंगोटी असलेले घरकुल.	२०	नियोजन आराखडा, प्लास्टर, लादी, किचन ओटा, रंगरंगोटी असल्यास प्रत्येकी ४ गुण देण्यात यावेत.
२	किमान कालावधीत पूर्ण केलेले घरकुल.	२०	भौतिकदृष्ट्या व आर्थिकदृष्ट्या किमान कालावधीत म्हणजे ६० दिवसात घरकुल पूर्ण केल्यास २० गुण, ९० दिवसासाठी १८ गुण, १२० दिवसासाठी १६ गुण याप्रमाणे दर वाढीव महिन्याला २ गुण कमी करण्यात यावेत.
३	शासकीय योजनांशी कृतीसंगम असलेले घरकुल.	२०	शासन निर्णयातील अ.क्र.३ (X) मध्ये शासकीय योजनांशी कृतीसंगम मधील नमूद ५ मुद्द्यांच्या आधारे प्रत्येकी ४ याप्रमाणे गुण देण्यात यावेत.
४	रेन वॉटर हार्वेस्टींग, किचन गार्डन/परसबाग, वृक्ष लागवड, सौरउर्जा साधने व नेट बिलींग, इ. सुविधा असलेले घरकुल.	२०	रेन वॉटर हार्वेस्टींग, किचन गार्डन/परसबाग, वृक्ष लागवड, सौरउर्जा साधने व नेट बिलींग यास प्रत्येकी ४ याप्रमाणे गुण देण्यात यावेत.
५	मूलभूत सुविधा (अंतर्गत रस्ता, ड्रेनेज व्यवस्था, इ), घरावर योजनेचा लोगो, लाभार्थ्यांचे (पती-पत्नी) नाव, ग्रामपंचायत प्रॉपर्टी रजिस्टरमध्ये नोंद, इ.	२०	मूलभूत सुविधा (अंतर्गत रस्ता, ड्रेनेज व्यवस्था, इ), घरकुलावर योजनेचा लोगो, लाभार्थ्यांचे (पती-पत्नीचे) नाव, ग्रामपंचायत प्रॉपर्टी रजिस्टरमध्ये नोंद, यास प्रत्येकी ५ याप्रमाणे गुण देण्यात यावेत.
	एकूण गुण	१००	

सत्यमेव जयते
महाराष्ट्र शासन

ग्राम विकास विभाग

स्वातंत्र्याचा अमृत महोत्सव अंतर्गत

महा आवास अभियान २.० (२०२१-२२)

महाराष्ट्र शासनाचा एकच ध्यास...२०२२ पर्यंत सर्वांसाठी आवास!!

राज्य व्यवस्थापन कक्ष-ग्रामीण गृहनिर्माण
महाराष्ट्र राज्य